PLATFORMA SAVEZA BAČKIH BUNJEVACA ZA IZBORE NACIONALNOG SAVETA

Predstojeći izbori za nacionalni savet od presudnog su značaja za dalje odnose i položaj bunjevačke nacionalne manjine u republici Srbiji. Sastav Nacionalnog saveta u oba dosadašnja saziva bio je takav da su postojale radikalno suprotstavljene koncepcije kada je reč o značaju i ulozi Nacionalnog saveta. To je rezultiralo raspuštanjem Nacionalnog saveta i uvođenju prinudne uprave u oba prethodna saziva. I danas u nekim krugovima postoji težnja da se uloga Nacionalnog saveta minimizira, a da se neke druge organizacije, registrovane kao udruženja građana, prikazuju kao nekakve „krovne“, „najvažnije i nezaobilazne“ u ostvarivanju prava a da se pri tom Nacionalni savet definiše kao „paradržavna ustanova“.

Savez bačkih Bunjevaca ima jasan stav: Nacionalni savet je Ustavom i Zakonom definisana institucija u pravno-političkom sistemu Republike Srbije, koja vodi brigu o ostvarivanju prava bilo koje nacionalne manjine, pa tako i bunjevačke. Nacionalni savet je „Skupština nacionalne manjine“, koja se bira na neposrednim izborima i koja vodi brigu o ostvarivanju prava u četiri oblasti: **obrazovanju** na jeziku manjine, odnosno izučavanju maternjeg jezika, **informisanju** na jeziku manjine,
kulturi
, odnosno zaštiti kulturne baštine i negovanju kulture i tradicije nacionalne manjine, i
službenoj upotrebi jezika
, odnosno korišćenju i očuvanju maternjeg jezika. Da ne postoji bunjevački Nacionalni savet, ne bi bilo ni Bunjevaca kao autohtone nacionalne manjine u Republici Srbiji. Razne organizacije koje se formiraju bilo kao kulturni centri, bilo kao udruženja, su potrebne, ali nisu dovoljne, za očuvanje autohtonosti bunjevačke nacionalne manjine.

Prosto rečeno: „nije dovoljno igrati i pivati“, potrebno je stvarati ustanove pod okriljem Nacionalnog saveta u oblastima koje Zakon definiše. Jedino tako bićemo u stanju da ostvarujemo prava kao autohtona nacionalna manjina pod svojim imenom – Bunjevci !

Cilj Saveza bačkih Bunjevaca na predstojećim izborima za bunjevački Nacionalni savet je izbor takvog sastava Nacionalnog saveta koji će ubuduće biti stabilan i koji će se rukovoditi

obavezom da se razvijaju i jačaju ustanove u sve četiri zakonom utvrđene oblasti, a koji će kulturnim centrima i udruženjima građana pomagati da realizuju svoje projekte i programe u cilju negovanja kulturne baštine, folklora i tradicije, kao potrebnoj pratećoj formi.

Osnovni zadaci koji predstoje u tom pogledu, a koje će u novom sazivu bunjevačkog Nacionalnog saveta realizovati Savez bačkih Bunjevaca su:

 U obrazovanju:

- prihvatanje bunjevačkog jezika u školama, odnosno da se kao što je to slučaj i sa drugim nacionalnim manjinama, u školama izučava „bunjevački maternji jezik sa elementima nacionalne kulture“, a ne kao sada „bunjevački govor“.

U informisanju:

- očuvanje stečenih prava u oblasti informisanja na bunjevačkom jeziku i dalji razvoj u skladu sa novim zakonom o informisanju, kako u pisanoj tako i u elektronskoj formi. To znači da se sačuva status „Bunjevačkog informativnog centra“ kao ustanove pod okriljem Nacionalnog saveta.

U kulturi:

- formiranje „Zavoda za kulturu Bunjevaca“ kao ustanove pod okriljem Nacionalnog saveta, a koju kao i za druge nacionalne zajednice, osniva i finansira Skupština AP Vojvodine.

- dok se ne formira „Zavod za kulturu Bunjevaca“, Nacionalni savet mora voditi brigu, koordinirati i pratiti rad i realizaciju projekata i programa svih kulturnih centara i udruženja pod bunjevačkim imenom.

U oblasti jezika, nauke i istorije:

- promena statusa „Bunjevačke matice“ tako da osnivač „Bunjevačke matice“ bude Nacionalni savet i da ubuduće „Bunjevačka matica“ funkcioniše kao **ustanova** pod okriljem Nacionalnog saveta, a ne kao što je sada – „Udruženje građana“. Osnovna delatnost Bunjevačke matice, kao buduće ustanove, treba da bude rad u oblasti nauke, istorije, književnosti i jezika.

Realizacijom gore navedenih ciljeva, bunjevačka nacionalna manjina sačuvala bi svoju autohtonost i status nacionalne manjine sa svim pravima koja iz toga proizilaze. Brigu nad ostvarivanjem prava i položaja nacionalne manjine vodio bi “Nacionalni savet bunjevačke nacionalne manjine”, kao “krovna” institucija. U tri oblasti postojale bi ustanove pod okriljem Nacionalnog saveta: u oblasti informisanja “Bunjevački informativni centar”, u oblasti kulture “Zavod za kulturu Bunjevaca”, a u oblastima jezika, nauke i istorije “Bunjevačka matica”. Takođe, Nacionalni savet bi kroz rad svojih organa, vodio brigu o obrazovanju, odnosno izučavanju bunjevačkog jezika kao maternjeg jezika. Nacionalni savet mora biti profesionalno organizovan i vođen, sa svim onim organizacionim delovima koje Zakon propisuje, i mora u potpunosti preuzeti brigu nad svim oblastima koje je Zakon propisao kao nadležnost Nacionalnog saveta.

TO JE POLITIKA SAVEZA BAČKIH BUNJEVACA, KOJU ĆE SPROVODITI ZA IZBORE NOVOG SAZIVA NACIONALNOG SAVETA BUNJEVAČKE NACIONALNE MANJINE

Predsedništvo Saveza bačkih Bunjevaca

Predsednik Mirko Bajić